

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สมมุติฐานการวิจัย
3. ขอบเขตการวิจัย
4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สรุปผลการวิจัย
7. อภิปรายผลการวิจัย
8. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย ตามความคิดเห็นของบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลที่มีสถานภาพการปฏิบัติงาน และมีสังกัดแตกต่างกัน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย

สมมุติฐานการวิจัย

1. บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีสถานภาพในการปฏิบัติงานในองค์กรแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย อยู่ในระดับแตกต่างกัน

2. บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีสังกัดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย อยู่ในระดับแตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย โดยศึกษาผลการบริหารงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 มาตรา 67 จำนวน 8 ด้าน ได้แก่ ด้านจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก ด้านรักษาความสะอาดของถนน ทางเดิน ที่สาธารณะ และกำจัดขยะมูลฝอยสิ่งปฏิกูล ด้านป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ ด้านป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย ด้านส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ ด้านคุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านบำรุงรักษาศิลปประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดี

2. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย จำนวน 370 คน จากองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมดในเขตอำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย จำนวน 12 แห่ง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 2 ข้อ ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลระดับการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 8 ด้าน แบ่งระดับการบริหารเป็นมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบเพียงข้อเดียว จำนวน 32 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เป็นคำถามปลายเปิด ให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอแนะ จำนวน 8 ข้อ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้นำหลักสถิติมาประกอบการวิเคราะห์แบบสอบถาม ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ(Percentage)
2. การวัดระดับการดำเนินงาน สถิติที่ใช้ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. การทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบระดับการบริหารงานตามความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีสถานภาพการปฏิบัติงานในองค์กร แตกต่างกันได้แก่ ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และพนักงานส่วนตำบล และที่มีสังกัด แตกต่างกันได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย จำนวน 12 แห่ง สถิติที่ใช้ได้แก่ (One Way ANOVA) หากพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจะทำการทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธี LSD

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัย การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย ปรากฏผลดังนี้

1. การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารงานระดับมาก 3 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านป้องกันโรค และระงับโรคติดต่อ ด้านรักษาความสะอาดของถนน ทางเดิน ที่สาธารณะ และกำจัดขยะมูลฝอยสิ่งปฏิกูล ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ การบริหารงานระดับปานกลาง 5 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก ด้านบำรุงรักษา ศิลปะจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดี ด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และด้านคุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2. ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย ตามความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีสถานภาพการปฏิบัติงานในองค์กร และมีสังกัดแตกต่างกัน ดังนี้

2.1 ระดับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย ตามความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีสถานภาพการปฏิบัติงานในองค์กรแตกต่างกัน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 ระดับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย ตามความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีสังกัดแตกต่างกัน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 7 ด้าน คือ ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก ด้านรักษาความสะอาดของถนน ทางเดิน ที่สาธารณะ และกำจัดขยะมูลฝอยสิ่งปฏิกูล ด้านป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ ด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ และด้านคุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่วนด้านบำรุงรักษาศิลปประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีไม่แตกต่างกัน

3. ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงาน องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย ตามความคิดเห็นของบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย สรุปได้ ดังนี้ จำนวนข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย ที่มีจำนวนความถี่เรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรกคือ ด้านจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก ควรจัดให้มีเครื่องมืออุปกรณ์ในการบำรุงรักษาแหล่งน้ำ จำนวน 32 คน ด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ควรจัดหาเครื่องมือในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เช่น รถดับเพลิงให้เพียงพอ จำนวน 31 คน และด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ ควรจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมของสตรี เยาวชนและเด็กให้เพียงพอ จำนวน 28 คนตามลำดับ ส่วนข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย ที่มีจำนวนน้อยคือ ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ ควรเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ประสานงานเกี่ยวกับการดูแลผู้สูงอายุ ผู้พิการ จำนวน 4 คน

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัย การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผล ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีสถานภาพในการปฏิบัติงานในองค์กรแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย อยู่ในระดับแตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบทางสถิติ พบว่า

1. บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีสถานภาพในการปฏิบัติงานในองค์กรแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับที่ไม่แตกต่างกัน จากผลการวิจัยดังกล่าวไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผลการวิจัยที่พบสอดคล้องกับงานวิจัยของ คุณาวุฒิ ไชยคำภา (2547 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า คณะผู้บริหาร และพนักงานส่วนตำบล เห็นว่า การดำเนินงานตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและเป็นรายด้าน 7 ด้าน ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิชัย โภธาราม (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการดำเนินงานของเทศบาลตำบลในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด

ผลการศึกษา บุคลากรที่มีความแตกต่างกันในเรื่องตำแหน่ง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการดำเนินงานของเทศบาลตำบลในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและเป็นรายด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการเปรียบเทียบทางสถิติ บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีสถานภาพในการปฏิบัติงานในองค์กรแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับที่ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า

1. การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นการปกครองท้องถิ่น มีรูปแบบ ระเบียบในการบริหารจัดการที่ชัดเจน จึงเป็นที่รู้จักและสามารถรับรู้การบริหารงานหรือการปฏิบัติงานของบุคลากรทุกระดับ

2. การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล มีการติดต่อประสานงาน การปรึกษาหารือร่วมกัน ของบุคลากรในองค์กรทุกระดับ ข้อมูลการบริหารงานจึงเป็นที่รู้จัก ร่วมกัน

สมมติฐานที่ 2 บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีสังกัดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับการบริหารงานของ องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย อยู่ในระดับแตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบทางสถิติ พบว่า บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีสังกัดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 จากผลการวิจัยดังกล่าวเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

จากผลการเปรียบเทียบทางสถิติ พบว่า บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีสังกัดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 และรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 7 ด้าน คือ ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก ด้านรักษาความสะอาดของถนน ทางเดิน ที่สาธารณะ และกำจัดขยะมูลฝอยสิ่งปฏิกูล ด้านป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ ด้านป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย ด้านส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ และด้านคุ้มครองดูแลและบำรุงรักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่วนด้านบำรุงรักษาศิลปประเพณี ภูมิปัญญา ท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า

1. องค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่ง มีงบประมาณจำกัด มีสภาพพื้นที่ ที่รับผิดชอบแตกต่างกัน และจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการบริหารมีจำนวนที่แตกต่างกัน
2. องค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่ง ให้ความสำคัญ ในการบริหารจัดการ งานด้านต่าง ๆ ทั้ง 7 ด้าน มากน้อยแตกต่างกัน
3. องค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่งมีบุคลากร และวัสดุอุปกรณ์ ที่ใช้ ในการบริหารงาน ในจำนวนมากน้อยต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 องค์การบริหารส่วนตำบลควรให้ความสำคัญในการบริหารงานด้านต่างๆ มากขึ้น โดยมีการจัดสรรงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และบุคลากรในการปฏิบัติงานให้เพียงพอ ต่อความต้องการมากยิ่งขึ้น การจัดสรรงบประมาณ เช่น ควรเพิ่มงบประมาณในการศึกษา เบี้ยเลี้ยงยังชีพผู้สูงอายุ การบรรเทาสาธารณภัย เป็นต้น วัสดุอุปกรณ์ เช่น ควรเพิ่มอุปกรณ์ และสารป้องกัน โรคไข้เลือดออกให้เพียงพอต่อความต้องการ เพิ่มเครื่องมือ อุปกรณ์ในการ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ควรจัดให้มีเครื่องมืออุปกรณ์ ในการบำรุงรักษาแหล่งน้ำ เป็นต้น บุคลากรในการปฏิบัติงาน เช่น เพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้านการศึกษาให้ เพียงพอ ควรจัดให้มีบุคลากรในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ให้เพียงพอ เป็นต้น

1.2 องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดสรรงบประมาณให้แต่ละส่วน โดย คำนึงถึงการนำงบประมาณ ไปแก้ไขปัญหาและสร้างประ โยชน์มากที่สุด อย่างเช่นการจัดสรร งบประมาณเพื่อบริหารงานด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก ด้านส่งเสริม การศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ทั้งนี้เป็นงานใน ด้านที่เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตและการช่วยเหลือประชาชนด้านสวัสดิการ จึงอาศัยความเร่งด่วน และต้องใช้งบประมาณที่ทันต่อสถานการณ์

1.3 องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วน ร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลมากขึ้น เช่น การจัดประชุมประชาคม ในระดับตำบลหรือหมู่บ้านเพื่อให้ประชาชน ได้แสดงความคิดเห็น แนวทางการแก้ไขปัญหาต่างๆ การแต่งตั้งให้ตัวแทนประชาชนเข้ามีส่วนร่วมตรวจสอบการดำเนินงานต่างๆ ขององค์การบริหาร ส่วนตำบล

1.4 องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการติดต่อประสานงาน กับหน่วยงานราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ เพื่อขอความช่วยเหลือและสนับสนุน การดำเนินงานในด้านต่างๆ เพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้ เพื่อให้การบริหารงานเกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยกำหนดให้ผู้นำชุมชนหรือประชาชนในเขตพื้นที่เป็นประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย
- 2.2 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขต อำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย และเปรียบเทียบการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เจริญประสิทธิภาพ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY